

NIEUWSBRIEF 3**2E KWARTAAL 2017****Voortgang en uitwerking Regioplan Windenergie
Zuidelijk en Oostelijk Flevoland**

In deze nieuwsbrief informeren wij Provinciale Staten over de uitvoering van het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. In het Regioplan wordt het provinciale beleid voor windenergie in zuidelijk en oostelijk Flevoland vastgelegd. Vanuit het plan worden huidige windmolens vervangen door nieuwe en efficiëntere turbines, waarmee meer dan twee keer zoveel energie kan worden opgewekt als nu het geval is. Daarnaast moeten bewoners en ondernemers uit het gebied de mogelijkheid krijgen om financieel in de ontwikkeling te participeren. Hiermee draagt het beleid bij aan economische groei en een vergroting van het lokale en regionale draagvlak.

In de derde uitgave van deze nieuwsbrief informeren we u over de ontwikkelingen uit het 2e kwartaal van 2017.

1. Uitvoering van de moties bij het Regioplan

Motie 1. Vervolgtraject

Bij het vaststellen van het Regioplan op 13 juli 2016 is een motie aangenomen waarin PS het verzoek deed om regelmatig geïnformeerd te worden over de uitwerking van het regioplan. Met deze 3e nieuwsbrief wordt uitvoering gegeven aan deze motie.

In dezelfde motie heeft PS verzocht om geen nieuwe projectgebieden buiten het plangebied van het Regioplan aan te wijzen, zonder dat hierover overleg heeft plaatsgevonden met PS. Verderop in deze nieuwsbrief praten wij u bij over het project Jaap Rodenburg, dat ook in eerdere nieuwsbrieven al is besproken. Naast Jaap Rodenburg zijn er op dit moment geen voornemens om andere nieuwe projectgebieden aan te wijzen.

Motie 2. Obstakelverlichting

In een tweede motie bij het regioplan heeft u verzocht om de hinder van obstakelverlichting zo veel mogelijk te beperken, door in overleg te treden met het ministerie van I&M over de circulaire. Daarmee worden vastbrandende verlichting, demping, afscherming en maatwerkoplossingen mogelijk.

In de vorige nieuwsbrief hebben wij een toelichting gegeven op het informatieblad "Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland". Dankzij dit informatieblad is het mogelijk om de lichtintensiteit in de nacht te dimmen en de verlichting vastbrandend uit te voeren, waarmee voor een groot deel tegemoet gekomen wordt aan de vastgestelde motie.

Het wijzigen van de lichtintensiteit vormt voor het windpark NOP helaas nog geen oplossing, omdat er bij het dimmen van de lampen gebruik gemaakt moet worden van een specifiek lightspectrum (zie ook vorige nieuwsbrief). Hiervoor moet het windkoepel alle lampen vervangen, wat een zeer kostbare ingreep is

voor het nieuwe windpark. De windkoepel is in gesprek met IL&T om te onderzoeken of zij een proef kunnen uitvoeren met de huidige dimmers aan de 26 molens van de Westermeerdijk en Noordermeerdijk. IL&T heeft hier nog niet op gereageerd.

In overleggen met initiatiefnemers benadrukken wij regelmatig het belang van passende verlichting en wijzen daarbij ook op de extra opties. Daarnaast hebben we ook onderzoek laten verrichten naar de juridische mogelijkheden om obstakelverlichting te beperken (door bijvoorbeeld voorwaarden te stellen in het ruimtelijk plan of omgevingsvergunning). Die ruimte blijkt klein. De mogelijkheden voor reeds vergunde bestaande windparken zijn daarbij nog beperkter, omdat nieuwe eisen onredelijk hoge kosten met zich meebrengen.

Bij de nieuw te realiseren windparken worden mogelijkheden gezien om voorwaarden te stellen aan de uitvoering van de obstakelverlichting. Dat geldt zowel voor de inpassingsplannen als voor afzonderlijke privaatrechtelijke overeenkomsten.

2. Juridische borging windbeleid

Het beleid uit het Regioplan en de partiele herziening van het omgevingsplan worden beiden juridisch geborgd in de vijfde wijziging van de Verordening Fysieke Leefomgeving. Op 7 juni jl. heeft u ingestemd met het ontwerp dat vanaf 14 juni 2017 gedurende zes weken voor iedereen ter inzage is gelegd. In het najaar moet de definitieve vaststelling van de vijfde wijziging plaatsvinden.

3. Jaap Rodenburg

Op 15 maart 2017 heeft u besloten in te stemmen met het projectplan voor het opschalen van het Windpark Jaap Rodenburg. Naar aanleiding van dit besluit zijn het projectgebied en de beoogde plaatsingszones opgenomen in de ontwerpverordening voor de fysieke leefomgeving.

Betrokkenheid bewoners Noorderplassen West

Nadat zowel u als de gemeenteraad positief hadden gereageerd op de plannen voor het opschalen van het Windpark Jaap Rodenburg, zijn de plannen door de gemeente gedeeld met bewoners via de lokale pers en tijdens een openbare inloopbijeenkomst op 18 april. Tijdens deze bijeenkomst en in de weken daarna bleek dat een groep bewoners uit Noorderplassen West niet op de hoogte was van het toekomstige windpark en ook niet heeft deelgenomen aan de bewonersraadpleging van vorig jaar zomer. De gemeente heeft ons laten weten dat ze de inwoners uit dit gebied alsnog hebben betrokken in het proces. Gebleken is dat een groep bewoners opnieuw met de gemeente en initiatiefnemers in gesprek wil over de opstelling van het windmolenpark.

Mogelijk gewijzigd plan

In de maanden juni en juli 2017 organiseert de gemeente werksessies met de bewoners van de omliggende wijken Noorderplassen West, Poort en Muziekwijk. Samen met hen wordt gekeken of de huidige voorkeursopstelling van het windpark nog verbeterd kan worden. Deze sessies leiden mogelijk tot een gewijzigd plan. Met de gemeente is afgesproken dat zij ons hiervan op de hoogte houdt. Afhankelijk van de aard van de wijzigingen wordt een aangepast projectplan opnieuw aan u ter beoordeling voorgelegd.

4. Monitor Wind op Land

Elk jaar brengt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de monitor Windenergie uit. Doel van de monitor is om een zo compleet, nauwkeurig en objectief mogelijk inzicht te geven in de voortgang van de afspraken tussen IPO en Rijk om 2020 6.000 MW aan opgesteld vermogen windenergie gerealiseerd te hebben. De monitor van 2016 is onlangs bekend gemaakt en kunt u hier raadplegen.

Naarmate de tijd vordert richting 2020, wordt steeds meer duidelijk of projecten tijdig gerealiseerd kunnen worden. Eind 2016 stond in Nederland 3.297 MW aan productief vermogen windenergie op land opgesteld. Dit betekent een toename van 347 MW (+11,8%) ten opzichte van 2015. Het geïnstalleerde vermogen en alle geplande windparken telt op tot 6.639 MW. Daarmee is de extra geplande projectcapaciteit ten opzichte van de vorige monitor met 351 MW toegenomen tot 639 MW. Dit is bijna 11% meer dan de doelstelling van 6.000 MW. Ruim de helft van deze geplande MW's komt voor rekening van de grote geplande projecten in Flevoland.

In de monitor is een aantal knelpunten genoemd die de realisatie van de windprojecten belemmeren. Naast een gebrek aan draagvlak voor windenergie (waar in Flevoland veel minder sprake van is dan in de rest van Nederland) worden ook Rijksdossiers zoals luchtvaart en RADAR genoemd. Het Rijk heeft in dit kader toegezegd met de provincies in gesprek te gaan om te kijken hoe de projecten versneld uitgevoerd kunnen worden.

5. Provinciale bevoegdheid bij windparken boven de 100 MW

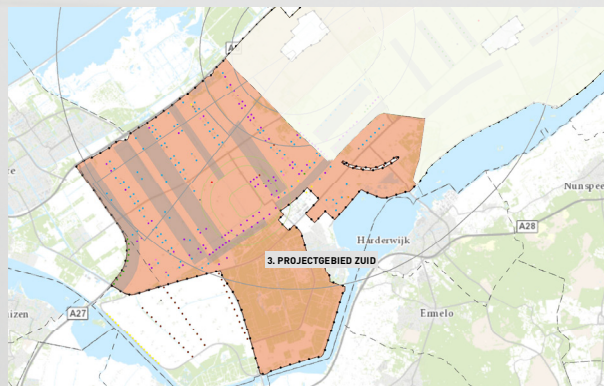
De Elektriciteitswet bepaalt dat het Rijk (het ministerie van EZ en IenM) bevoegd gezag is bij windenergieparken die meer dan 100 MW opwekken. Het ministerie van Economische zaken (EZ) wil hiervan afwijken en heeft Gedeputeerde Staten van Flevoland onlangs gevraagd na te denken over de mogelijkheid om zelf als bevoegd gezag voor Inpassingsplannen en de vergunningen coördinatie bij windenergieprojecten op te treden. Volgens het ministerie heeft de landelijke evaluatie van de Rijk coördinatie-procedures (RCR) opgeleverd dat een regionaal bestuur meer rekening kan houden met de lokale en regionale belangen in het gebied.

Op 30 mei 2017 hebben Gedeputeerde Staten besloten om zelf geen Inpassingsplannen te maken voor windparken die groter zijn dan 100 MW opgesteld vermogen, omdat er in de provincie veel rijksbelangen (zoals luchtvaart) spelen bij de ontwikkeling van windparken. Als het Rijk als bevoegd gezag zelf verantwoordelijk is voor de windenergieprojecten (en zelf gedwongen wordt integrale afwegingen te maken) worden er makkelijker en sneller oplossingen gevonden voor conflicterende Rijksdossiers.

Bovendien zijn de lokale en provinciale belangen in de huidige procedures goed geborgd, doordat het Rijk zich via een intentieovereenkomst verbindt aan het regionale beleid voor windenergie. De provincie kan als lid van de stuurgroep in deze projecten continue zorgen dat aan dit beleid wordt vastgehouden. Tot nu toe zijn altijd besluiten genomen die ook op lokaal en provinciaal niveau gewenst waren.

6. Voortgang samenwerking en projecten in de vier projectgebieden

Windpark Zeewolde (projectgebied Zuid)
Rijksinpassingsplan wordt definitief vastgesteld
Nadat het ontwerp Rijksinpassingsplan voor iedereen ter inzage heeft gelegen zijn 54 zienswijzen ingediend. Deze 54 zienswijzen zijn inmiddels beantwoord en ook de openstaande kwesties met betrekking tot de saneringsopgave, luchthaven en Oosterveld zijn opgelost. Dit betekent dat de benodigde verklaring van geen bedenkingen op 28 juni door IL&T is verleend.

Verder hebben de overheden en de initiatiefnemer afspraken gemaakt over de saneringsopgave en de ontwikkeling van Oosterwold. De ministers van EZ en I&M gaan daarom het Rijksinpassingsplan in de eerste week van juli ondertekenen. Na ondertekening is er een planologisch kader vastgesteld dat ruimte biedt voor de bouw van 91 nieuwe windturbines en een netto bijdrage van ca. 350 MW.

Saneringsopgave

De initiatiefnemer is er niet in geslaagd voor alle oude windmolens uit het gebied afspraken te maken over de sanering. Voor het zekerstellen van de resterende saneringsopgave zijn Gedeputeerde Staten een bestuurlijke overeenkomst aangegaan met de volgende elementen:

1. De provincie gaat over tot onteigening als de initiatiefnemer er langs minnelijke weg niet uitkomt;
2. De provincie gaat een saneringsfonds beheren dat gevoed wordt met middelen vanuit het Rijk;
3. De initiatiefnemer betaalt de kosten die niet gedekt kunnen worden uit het saneringsfonds en eventuele meerkosten als het fonds niet toereikend is. De initiatiefnemer neemt ook de voorfinanciering op zich.

Provinciale Staten hebben op 21 juni jl. in de context van deze overeenkomst een besluit genomen over de eventuele benodigde onteigening en het saneringsfonds. Tijdens de behandeling van het voorstel heeft de gedeputeerde toegezegd een regierol op zich te nemen. Op dit moment zijn wij met de betrokken partijen in gesprek over de wijze waarop deze regierol kan worden ingevuld. Gedeputeerde Staten informeren Provinciale Staten zodra dit bekend is.

Relatie met Oosterwold

De beoogde organische gebiedsontwikkeling Oosterwold en het Windpark Zeewolde overlappen elkaar meer dan eerder voorzien. Het gaat daarbij vooral om de slagschaduwcontour. Het Rijk, de provincie Flevoland en de betrokken gemeenten zijn met elkaar in overleg gegaan over de optimalisatie van de plannen zodat beide ontwikkelingen zo volwaardig mogelijk gerealiseerd konden worden. Dit heeft geresulteerd in een set maatregelen aan zowel de windpark-zijde (stilstandvoorziening tegen middag/avond slagschaduw) als de Oosterwold-zijde (gefaseerd uitvoeren van de gebiedsontwikkeling, geoptimaliseerde ligging van de Eemvallei voor zover mogelijk en aanpassingen aan de woningen tegen de ochtend-slagschaduw). Over de uitvoering van de maatregelen zijn Gedeputeerde Staten een bestuurlijke overeenkomst aangegaan. Afgesproken is dat de kosten van de stilstandvoorziening worden gedragen door de markt (dat wil zeggen dat de kosten worden verdisconteerd in de grondprijzen).

Omgevingsvergunningen

Als onderdeel van de Rijkscoördinatie procedure (RCR) worden ook de definitieve vergunningen voor het project verleend. De gemeente verwacht de omgevingsvergunningen voor de bouw medio augustus te verlenen. De vergunning Wet natuurbescherming voor windpark Zeewolde wordt eind augustus verleend.

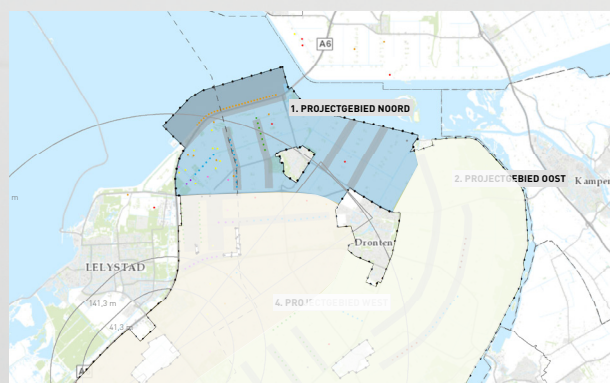
Gedeputeerde Staten van Flevoland tekenen de vergunning eind juli (voor het reces), vervolgens wordt de vergunning naar de coördinerende instantie (RVO) toegestuurd. Een afschrift van GS-besluit zal op de LIS worden geplaatst. Het RVO zal de vergunning (samen met de andere gecoördineerde vergunningen) definitief verlenen en publiceren.

Windplan Blauw

In het projectgebied Noord zijn er drie bestaande windverenigingen die hun samenwerking formeel hebben bekrachtigd in de oprichting van de vereniging SwifterwinT. Samen met NUON ontwikkelen zij windplan Blauw.

VKA vertraagd vanwege ontbreken kaders Visual Flight Rules

De eerste fase van de milieueffectrapportage is in het eerste en tweede kwartaal van 2017 opgesteld. Het was de verwachting dat ook het voorkeursalter-

natief (VKA) al in het tweede kwartaal van 2017 kon worden vastgesteld. Dit is helaas niet mogelijk gebleken, vanwege het ontbreken van de kaders voor de luchthaven. Hoewel de meeste kaders waren vastgelegd in het luchthavenbesluit, is het lang onduidelijk gebleven op welke wijze rekening gehouden moet worden met de Visual Flight Rules (VFR - De regels die gelden voor het kleine vliegverkeer dat op zicht vliegt). Op dit moment worden deze kaders alsnog vormgegeven in samenwerking met de luchtvaartbranche, de inspectie voor leefomgeving en transport (ILT) en het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR). Het is nu de verwachting dat het VKA in het derde kwartaal van 2017 kan worden vastgesteld. Deze vertraging in de planning zorgt er voor dat de initiatiefnemers een SDE+-ronde zullen mislopen en hierdoor (vanwege de dalende trend van de SDE+) te maken krijgen met een lager subsidietarief.

Alternatieve plaatsingszones

In het onderzoek naar de milieueffecten worden ook alternatieve plaatsingszones onderzocht. Dit zijn extra zones ten opzichte van de zones die zijn aangewezen in het regioplan. Met de initiatiefnemers is overeengekomen dat deze zones onderzocht mogen worden. Deze alternatieve plaatsingszones komen alleen in beeld als het economisch perspectief belemmerd wordt door bijvoorbeeld hoogtebeperkingen. Wanneer de toepassing van deze zones afwijkt van het regioplan, wordt ook Provinciale Staten betrokken bij de besluitvorming over het project.

Nu al veel deelnemers uit het gebied

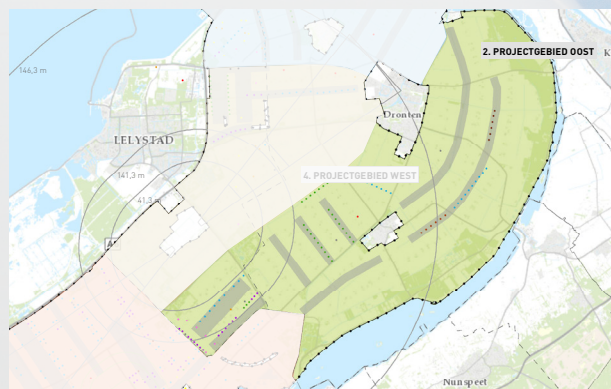
Dankzij een intensief voortraject en veel onderlinge samenwerking zijn initiatiefnemers er in geslaagd om in mei jl. al een aanzienlijk deel van het gebied (inclusies eigenaren van te saneren windmolens) aan te laten sluiten bij het initiatief. De provincie heeft de initiatiefnemers in de projectgroep gecompimenteerd met dit resultaat.

Windkoepel Groen

In projectgebied Groen hebben de initiatiefnemers en het merendeel van de bestaande turbine-eigenaren elkaar gevonden in Windkoepel Groen.

Akkoord met intentieovereenkomst

Inmiddels heeft een eerste stuurgroep van het initiatief plaatsgevonden. In de stuurgroep hebben de betrokken bestuurders (het Rijk, gemeenten Lelystad en Dronten en provincie) ingestemd met de intentieovereenkomst die de officiële start van het project markeert. De overeenkomst wordt uiterlijk in het najaar aan de betrokken colleges voorgelegd. In de komende periode worden een stakeholdersbijeenkomst en bewonersbijeenkomsten georganiseerd.

Notitie Reikwijdte en detailniveau wordt opgesteld

Als eerste inhoudelijke stap wordt ook de notitie Reikwijdte en detailniveau opgesteld. Omdat ook hier de hoogtebeperkingen van de luchthaven vermoedelijk een negatieve invloed hebben op de mogelijkheden in het gebied, worden ook in dit projectgebied alternatieve plaatsingszones in het milieuonderzoek betrokken.

Eerste bemiddelingsresultaat

Omdat een deel van de molenaars uit het projectgebied nog niet meedoet en om er voor te zorgen dat ook in dit projectgebied aan de saneringsopgave wordt tegemoetgekomen, heeft de provincie een bemiddelaar aangesteld. Op dit moment is zijn er onderlinge afspraken in voorbereiding over het moment en de voorwaarden die tot samenwerking kunnen leiden.

Projectgebied West

In het projectgebied West hebben de deelnemers (6 exploitanten van lijnopstellingen, 15 solitaire windturbine-eigenaren en de windvereniging Windshare) overheden gevraagd mee te denken over de ontwikkelingsmogelijkheden van het projectgebied. In het tweede kwartaal van 2017 zijn de mogelijkheden van het regioplan ambtelijk en op informele wijze verkend. Volgens de initiatiefnemer zijn de hoogtebeperkingen van de luchthaven, de verminderde mogelijkheden tot dubbeldraaien en een tweetal reeds verleende vergunningen (voor de vaststelling van de noodverordening) wezenlijke factoren die het lastig maken om tot een haalbare businesscase te komen. In de komende periode wordt onderzocht of dit daadwerkelijk het geval is en vindt overleg plaats rond de wijze waarop initiatief wel haalbaar gemaakt kan worden. In de verkennende gesprekken zijn daarbij ook de opties van een “energielandschap” (aansluiting met andere energie-bronnen, energie opslag etc.) genoemd.

